

**PROGRAM WSPÓŁPRACY SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
I INNYMI PODMIOTAMI
PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ
POŻYTKU PUBLICZNEGO NA 2018 ROK**

2018

Rozdział I POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej oraz wykonuje przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych o charakterze regionalnym i lokalnym, niezastrzeżonych ustawami na rzecz organów administracji rządowej.
2. Na samorządzie województwa spoczywa obowiązek realizacji zadań o charakterze wojewódzkim tj. takich, które swym zasięgiem wykraczają poza teren poszczególnych wspólnot gminnych i powiatowych oraz służą zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców województwa, a które nie zostały zastrzeżone ustawami na rzecz organów administracji rządowej.
3. Podstawowym aktem prawnym określającym ramy współdziałania organów administracji samorządowej z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego dla realizacji zadań należących do sfery zadań publicznych, w tym w szczególności prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe i inne podmioty oraz korzystanie z tej działalności przez organy administracji publicznej, jest ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.), zwana w dalszej części programu „ustawą”.
4. Przepisy ustawy nakładają na organy samorządu województwa liczne obowiązki. Jednym z najbardziej podstawowych jest obowiązek prowadzenia działalności w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy.

§ 2

Ileokroć w Programie jest mowa o:

- 1) Sejmiku - należy przez to rozumieć Sejmik Województwa Lubelskiego;
- 2) Zarządzie - należy przez to rozumieć Zarząd Województwa Lubelskiego;
- 3) Urzędzie - należy przez to rozumieć Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie;
- 4) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.);
- 5) organizacjach – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy;
- 6) podmiocie Programu – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy.

Rozdział II

CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

§ 3

Celem głównym Programu jest zwiększenie udziału podmiotów Programu w realizacji zadań samorządu województwa w sferze zadań publicznych, w szczególności w zakresie współpracy dotyczącej programowania oraz realizacji podstawowych dokumentów programowych województwa lubelskiego. Celem Programu są również działania na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców regionu oraz wspieranie działań zmierzających do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywne włączenie organizacji pozarządowych w definiowanie problemów społecznych, co umożliwi pełniejsze poznanie potrzeb mieszkańców województwa lubelskiego.

§ 4

Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) wzmocnienie potencjału ludzkiego, organizacyjnego, wizerunkowego i kooperacyjnego sektora pozarządowego na Lubelszczyźnie, służące lepszej realizacji zadań publicznych i rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego;
- 2) rozwój instytucji i instrumentów dialogu obywatelskiego (rad pożytku publicznego, konsultacji aktów normatywnych) służące zwiększeniu wpływu podmiotów Programu na sprawy publiczne w regionie;
- 3) rozwój współpracy pomiędzy administracją samorządową wszystkich szczebli na Lubelszczyźnie, a sektorem pozarządowym, służący efektywniejszej realizacji polityki rozwoju województwa lubelskiego;
- 4) przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu oraz podnoszenie skuteczności i efektywności realizacji zadań publicznych;
- 5) działania kulturalne i edukacyjne w tematach szeroko pojętej rewitalizacji.

Rozdział III

ZASADY WSPÓŁPRACY

§ 5

Zasadami współpracy z podmiotami Programu, jakimi kierować się będzie Samorząd Województwa są:

- 1) zasada pomocniczości - zgodnie z którą Samorząd Województwa uznaje prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących także do sfery zadań publicznych i w takim zakresie współpracuje z podmiotami Programu, a także wspiera ich działalność i umożliwia realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonych przez ustawę;
- 2) zasada suwerenności stron - zgodnie z którą Samorząd Województwa respektuje odrębność i suwerenność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznaje ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących także do sfery zadań publicznych;
- 3) zasada partnerstwa - co oznacza, że podmioty Programu, na zasadach i w formie określonej w ustawie oraz zgodnie z trybem wynikającym z odrębnych przepisów,

uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz wykonywaniu zadań publicznych;

- 4) zasada efektywności - polega na wspólnym dążeniu do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych;
- 5) zasada uczciwej konkurencji - umożliwienie konkurencji pomiędzy podmiotami Programu, a jednostkami publicznymi, które mogą występować o dotacje na równych prawach;
- 6) zasada jawności - zgodnie z którą organy województwa lubelskiego udostępniają podmiotom Programu informacje o zamiarach i celach realizowanych zadań publicznych, w których możliwa jest współpraca z tymi podmiotami oraz o kosztach realizacji zadań publicznych już prowadzonych przez jednostki podległe lub nadzorowane przez organy Województwa wraz z informacją o sposobie obliczania tych kosztów, tak aby możliwe było ich porównanie z kosztami realizacji analogicznych zadań przez inne instytucje i osoby;
- 7) zasada legalności – w myśl której wszelkie działania organów województwa lubelskiego oraz podmiotów Programu odbywają się w granicach i na podstawie przepisów prawa.

Rozdział IV

ZAKRES PRZEDMIOTOWY WSPÓŁPRACY

§ 6

Współpraca z podmiotami Programu dotyczy zadań o charakterze regionalnym, określonych w art. 4 ust. 1 ustawy z zakresu:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
- 2) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 3) udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa;
- 4) działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 5) działalności charytatywnej;
- 6) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 7) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
- 8) działalności na rzecz integracji cudzoziemców;
- 9) ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1638);
- 10) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 11) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- 12) działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
- 13) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- 14) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
- 15) działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;
- 16) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 17) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
- 18) działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 19) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 20) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;

- 21) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 22) turystyki i krajoznawstwa;
- 23) udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;
- 24) porządku i bezpieczeństwa publicznego;
- 25) upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
- 26) ratownictwa i ochrony ludności;
- 27) upowszechniania i ochrony praw konsumentów;
- 28) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
- 29) promocji i organizacji wolontariatu;
- 30) działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
- 31) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
- 32) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- 33) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1-27.

Rozdział V

FORMY WSPÓŁPRACY

§ 7

1. Współpraca Samorządu Województwa Lubelskiego z podmiotami Programu odbywać się będzie w formach finansowych i niefinansowych.
2. Formy finansowe, to:
  - 1) zlecenie podmiotom Programu realizacji zadań publicznych w trybie konkursu ofert na zasadach określonych w ustawie;
  - 2) zlecenie zadań w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy;
  - 3) realizacja inicjatyw lokalnych na zasadach określonych w ustawie; współorganizacja konferencji, szkoleń, warsztatów;
  - 4) powierzenie wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji;
  - 5) wspieranie wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji.
3. Formy niefinansowe, to:
  - 1) konsultowanie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej podmiotów Programu;
  - 2) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i konsultacyjnym;
  - 3) obejmowanie honorowym patronatem Marszałka Województwa Lubelskiego przedsięwzięć realizowanych przez podmioty Programu;
  - 4) udzielanie rekomendacji podmiotom Programu i ich przedsięwzięciom;
  - 5) wspieranie lubelskich organizacji pożytku publicznego w pozyskiwaniu środków z odpisu 1% podatku;
  - 6) promocja wolontariatu poprzez zamieszczanie na wniosek podmiotów Programu na stronie internetowej Urzędu informacji o inicjatywach i działaniach organizacji pozarządowych z udziałem wolontariuszy oraz prezentowanie sylwetek i osobowości

- wolontariuszy działających na Lubelszczyźnie jako dobrych przykładów;
- 7) zawieranie umów partnerstwa określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2017 r., poz. 1376);
  - 8) zlecenie przeprowadzenia badań i opracowywania ekspertyz związanych z realizacją zadań;
  - 9) zamieszczanie w miarę możliwości przez Samorząd Województwa Lubelskiego informacji o organizacjach pozarządowych w wydawanych przez siebie materiałach informacyjno-promocyjnych oraz publikowanie na wymienionych stronach internetowych informacji o realizowanych przez organizacje pozarządowe zadaniach.

Rozdział VI

PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

§ 8

Do priorytetowych obszarów współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego należą zadania:

1. W zakresie pomocy społecznej:

- 1) wspieranie działań w zakresie rozwoju i prowadzenia specjalistycznego poradnictwa, prawnego, psychologicznego i rodzinnego skierowanego do osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej;
- 2) prowadzenie działań ukierunkowanych na aktywizację i integrację społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez wspieranie:
  - a) różnorodnych form aktywizacji osób bezdomnych,
  - b) prowadzenia schronisk i noclegowni,
  - c) działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w szczególności w zakresie organizacji i funkcjonowania sieci oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
  - d) rozwoju ekonomii społecznej m.in. poprzez: popularyzację idei przedsiębiorczości społecznej, organizację szkoleń merytorycznych, budowanie współpracy międzysektorowej oraz promowanie dobrych praktyk w tym zakresie; wspieranie Klubów Integracji Społecznej, Centrów Integracji Społecznej;
- 3) wspieranie działań na rzecz osób i rodzin zagrożonych kryzysem lub znajdujących się w sytuacjach kryzysowych;
- 4) wspieranie działań na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 5) promocja inicjatyw służących aktywizacji i integracji społecznej osób starszych poprzez wspieranie działań w zakresie:
  - a) prowadzenia specjalistycznych form edukacji osób starszych;
  - b) prowadzenia różnorodnych form środowiskowego wsparcia i aktywizacji seniorów;
  - c) organizowania grup samopomocowych i rozwijania idei wolontariatu;
  - d) promowania idei współpracy międzypokoleniowej;
- 6) łagodzenie skutków ubóstwa poprzez wspieranie działań w zakresie dostarczania żywności najuboższym mieszkańcom województwa lubelskiego;

- 7) szkolenia przedstawicieli organizacji pozarządowych i wolontariuszy działających w obszarze pomocy i integracji społecznej;
- 8) współpraca w zakresie realizacji Strategii Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020;
- 9) tworzenie lobbingu na rzecz działań w obszarze pomocy społecznej;
- 10) podejmowanie i prowadzenie bieżącej współpracy z organizacjami pozarządowymi na rzecz wzmocnienia inicjatyw lokalnych i współpracy międzysektorowej w rozwiązywaniu problemów społecznych;
- 11) promocja i realizacja zadań z zakresu integracji społecznej w ramach projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej;
- 12) koordynacja działań ekonomii społecznej w regionie zgodnie z założeniami programów operacyjnych finansowanych ze środków Unii Europejskiej.

2. W zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

- 1) doskonalenie systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną poprzez wspieranie działań w zakresie:
  - a) prowadzenia działań profilaktycznych zapobiegających dysfunkcjom rodzin,
  - b) tworzenia różnorodnych form profesjonalnego i kompleksowego wsparcia rodziny mających na celu wzmocnienie rodziny w pełnieniu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
  - c) organizowania i prowadzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
  - d) organizowania alternatywnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży,
  - e) zapobiegania agresji wśród dzieci i młodzieży;
- 2) promowanie rodzinnej pieczy zastępczej wobec dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej;
- 3) szkolenia przedstawicieli organizacji pozarządowych i wolontariuszy działających w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 4) propagowanie działań mających na celu wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

3. W zakresie rehabilitacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych:

- 1) dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów;
- 2) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej;
- 3) zlecenie w drodze otwartego konkursu zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej organizacjom pozarządowym;
- 4) współpraca z Wojewódzką Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Marszałku Województwa Lubelskiego;
- 5) realizacja Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami w obszarze A;
- 6) informowanie o realizowanych i planowanych działaniach, organizowanie szkoleń, konsultowanie ze środowiskiem osób niepełnosprawnych podejmowanych działań i realizowanych programów;
- 7) współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu realizacji strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej oraz wynikających z niej programów;

- 8) szkolenie zawodowe kadr i przedstawicieli organizacji pozarządowych działających w obszarze rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych;
- 9) prowadzenie regionalnego serwisu internetowego dla samorządów, organizacji i osób niepełnosprawnych;
- 10) propagowanie działań mających na celu rehabilitację społeczno-zawodową w ramach projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

4. W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom przeciwdziałania przemocy oraz przeciwdziałania zakażeniom HIV:

- 1) doskonalenie systemu profilaktyki i edukacji społeczeństwa w zakresie wojewódzkich programów dotyczących uzależnień, w tym przeciwdziałania w zakresie alkoholizmu i narkomanii, poprzez wspieranie działań w zakresie:
  - a) realizacji profilaktycznych kampanii społecznych;
  - b) organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu uzależnień;
  - c) tworzenie i wspieranie funkcjonowania świetlic socjoterapeutycznych z profesjonalnym programem socjoterapii;
  - d) organizacja konferencji i szkoleń dla przedstawicieli społeczności lokalnej zaangażowanych w działania profilaktyczne i naprawcze;
  - e) informowanie o realizowanych i planowanych działaniach w obszarze uzależnień;
- 2) wspieranie profesjonalnych programów rekomendowanych przez Ministerstwo Zdrowia, w tym profesjonalnych programów dla dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie: promocji zdrowia psychicznego, profilaktyki, leczenia, redukcji szkód zdrowotnych i społecznych, opieki postterapeutycznej, w tym:
  - a) wspieranie programów terapii i resocjalizacji dla osób przebywających w placówkach penitencjarnych;
  - b) tworzenie uzupełniającej oferty usług terapeutycznych w zakresie leczenia uzależnień prowadzonych w placówkach stacjonarnych i ambulatoryjnych;
- 3) wspieranie programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym w szczególności:
  - a) programów ochrony ofiar przemocy;
  - b) programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy;
  - c) programów skierowanych do dzieci i nieletnich świadków przemocy;
- 4) wspieranie programów i działań skierowanych do osób zakażonych HIV i żyjących z AIDS oraz ich rodzin i bliskich, w tym w szczególności:
  - a) wspieranie programów poprawiających jakość życia osób zakażonych HIV i żyjących z AIDS oraz ich rodzin i bliskich;
  - b) tworzenie i wspieranie funkcjonowania punktów konsultacyjno-informacyjnych;
  - c) wspieranie zajęć edukacyjno-informacyjnych dla różnych grup zawodowych z zakresu profilaktyki zakażeń HIV;
- 5) tworzenie lobbingu na rzecz działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom, przeciwdziałania przemocy i przeciwdziałania zakażeniom HIV;
- 6) rozwój ekonomii społecznej m.in. poprzez wsparcie merytoryczne i finansowe organizacji pozarządowych prowadzących Centra Integracji Społecznej;
- 7) podejmowanie i prowadzenie bieżącej współpracy z organizacjami pozarządowymi na rzecz wzmocnienia inicjatyw lokalnych i współpracy międzysektorowej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, przeciwdziałania przemocy i przeciwdziałania zakażeniom HIV;

5. W zakresie ochrony i promocji zdrowia:

- 1) współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie identyfikacji istotnych problemów zdrowotnych województwa lubelskiego;
- 2) działania na rzecz wzrostu aktywności partnerów społecznych i ich wpływu na strategię zdrowotną w województwie;
- 3) współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia, aktywnego i zdrowego trybu życia i prawidłowych wzorców żywieniowych;
- 4) edukacja zdrowotna przeznaczona dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych ukierunkowana na zmniejszenie negatywnych zjawisk społecznych, stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia;
- 5) współpraca z organizacjami pozarządowymi przy planowaniu infrastruktury zdrowotnej;
- 6) wspieranie inicjatyw na rzecz podnoszenia poziomu świadomości społecznej oraz zbiorowej i indywidualnej odpowiedzialności za zdrowie;
- 7) propagowanie działań w zakresie ochrony i promocji zdrowia w ramach projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

6. W zakresie działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości:

- 1) udział instytucji otoczenia biznesu i organizacji pożytku publicznego w targach i misjach zagranicznych w kraju i za granicą;
- 2) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;
- 3) współdziałanie w pozyskiwaniu i wdrażaniu środków pomocowych, pochodzących między innymi z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, poprzez:
  - a) informowanie o potencjalnych źródłach finansowania i zasadach udzielania dotacji,
  - b) promowanie programów i instytucji odpowiedzialnych za ich wdrażanie,
  - c) organizowanie szkoleń i doradztwa w zakresie funkcjonowania środków pomocowych;
- 4) rozwój społeczeństwa informacyjnego;
- 5) opiniowanie dokumentów planistycznych, strategicznych i programowych;
- 6) promocja idei ekonomii społecznej oraz możliwości współpracy biznesu z podmiotami ekonomii społecznej;
- 7) promowanie klauzul społecznych w zamówieniach publicznych.

7. W zakresie promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych:

- 1) prowadzenie konsultacji projektów aktów normatywnych określających regionalną politykę rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy;
- 2) współdziałanie z Wojewódzką Radą Rynku Pracy w określaniu i realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich;
- 3) inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązywanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników, w

tym w ramach środków pomocowych pochodzących z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej;

- 4) współdziałanie z organizacjami prowadzącymi Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej i innymi podmiotami stanowiącymi infrastrukturę ekonomii społecznej w regionie na rzecz rozwijania aktywnych form integracji społecznej z wykorzystaniem instrumentów ekonomii społecznej;
- 5) współpraca w realizacji działań w ramach projektów współfinansowanych w ramach funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w zakresie rozwoju partnerstw lokalnych na rzecz ekonomii społecznej;
- 6) koordynowanie oraz świadczenie usług poradnictwa zawodowego na terenie województwa;
- 7) inicjowanie i rozwijanie partnerstw lokalnych dotyczących rynku pracy;
- 8) promowanie „dobrych praktyk” i osiągnięć organizacji pozarządowych prowadzących działalność społeczną, w zakresie rynku pracy i integracji społecznej;
- 9) prowadzenie edukacji w zakresie przedsiębiorczości dla uczniów i studentów;
- 10) prowadzenie działań na rzecz osób młodych w wieku 15-29 lat w ramach projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

8. W zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

- 1) organizowanie i udziału w festiwalach, koncertach, jubileuszach, warsztatach, plenerach, wystawach, konkursach i innych zadaniach z zakresu kultury o zasięgu wojewódzkim, ogólnokrajowym i międzynarodowym;
- 2) promowanie twórczości literackiej poprzez wydawanie książek, czasopism społeczno-literackich i innych publikacji niekomercyjnych;
- 3) zapewnienie dostępu do dóbr kultury osobom niepełnosprawnym;
- 4) wspieranie ruchu towarzystw regionalnych (zjazdy, konferencje, sympozja), organizacji przedsięwzięć propagujących dzieje regionu i jego kulturę;
- 5) wspieranie wydawnictw i periodyków o charakterze regionalnym;
- 6) wspieranie twórczości ludowej, ochrony unikalnych i zanikających zawodów i umiejętności artystycznych;
- 7) wspieranie inicjatyw kulturalnych mniejszości narodowych i etnicznych;
- 8) promowanie działalności historycznej oraz dziedzictwa narodowego.

9. W zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

- 1) realizacja Programu Szkolenia i Współzawodnictwa Sportowego młodzieży uzdolnionej sportowo województwa lubelskiego w określonych kategoriach wiekowych oraz szkolenie zawodników w kategoriach młodzieżowych w wybranych klubach sportowych Lubelszczyzny, na podstawie osiągniętych wyników sportowych w ramach systemu sportu młodzieżowego Ministerstwa Sportu i Turystyki;
- 2) realizacja zadań i szkolenia, w szczególności wyłonienie mistrza województwa lubelskiego oraz udział reprezentantów województwa w zawodach mistrzowskich w kategoriach młodzieżowych w sportach olimpijskich organizowanych głównie przez Wojewódzkie/Okręgowe Związki Sportowe;

- 3) realizacja zadań i szkolenia, w szczególności wyłonienie mistrza województwa lubelskiego oraz udział reprezentantów województwa w zawodach mistrzowskich w kategoriach młodzieżowych w sportach nieolimpijskich organizowanych głównie przez Wojewódzkie/Okręgowe Związki Sportowe;
- 4) upowszechnianie sportu szkolnego na poziomie wojewódzkim, w szczególności organizacja międzyszkolnej rywalizacji sportowej szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych oraz organizacja zawodów lub udział reprezentantów województwa lubelskiego w zawodach ogólnopolskich;
- 5) upowszechnianie sportu akademickiego na poziomie wojewódzkim, w szczególności organizacja akademickiej rywalizacji sportowej oraz organizacja zawodów lub udział reprezentantów województwa lubelskiego w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych;
- 6) upowszechnianie sportu wiejskiego na poziomie wojewódzkim, w szczególności organizacja rywalizacji sportowej w środowisku wiejskim oraz organizacja zawodów ogólnopolskich i międzynarodowych lub udział reprezentantów województwa lubelskiego w zawodach ogólnopolskich;
- 7) realizacja zadań i szkolenia w sportach osób niepełnosprawnych na poziomie województwa, w szczególności organizacja rywalizacji sportowej oraz organizacja zawodów i udział reprezentantów województwa lubelskiego w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych;
- 8) upowszechnianie sportu rekreacyjnego na poziomie wojewódzkim, w szczególności organizacja aktywności fizycznej dla mieszkańców województwa oraz organizacja zawodów sportowo – rekreacyjnych lub udział reprezentantów województwa lubelskiego w zawodach ogólnopolskich;
- 9) realizacja programów sportu powszechnego mających na celu poprawę sprawności fizycznej dzieci i młodzieży zamieszkującej na terenie województwa lubelskiego.

10. W zakresie wspierania turystyki i krajoznawstwa:

- 1) wydawanie niekomercyjnych publikacji poruszających problematykę turystyki i krajoznawstwa na Lubelszczyźnie i promujących walory turystyczne województwa lubelskiego;
- 2) szkolenie i doskonalenie społecznych kadr dla turystyki;
- 3) wytyczanie nowych oraz utrzymanie istniejących szlaków turystycznych w województwie lubelskim;
- 4) organizowanie na terenie województwa lubelskiego imprez turystyki pieszej, rowerowej, kajakowej, konnej, motorowej i narciarskiej o charakterze wojewódzkim i ogólnopolskim;
- 5) wspieranie korzystania z walorów turystycznych przez osoby niepełnosprawne;
- 6) promocja regionu poprzez udział w imprezach turystyki kwalifikowanej o charakterze wojewódzkim i ogólnopolskim;
- 7) promocja regionu poprzez świadczenie nieodpłatnej informacji turystycznej;
- 8) organizowanie i udział w konkursach turystyczno-krajoznawczych o charakterze wojewódzkim i ogólnopolskim;
- 9) promocja Wschodniego Szlaku Rowerowego „Green Velo”.

11. W zakresie ekologii i ochrony dziedzictwa przyrodniczego:

- 1) organizowanie i prowadzenie konferencji, seminariów, warsztatów oraz innych działań z zakresu edukacji ekologicznej;
- 2) podejmowanie inicjatyw społecznych na rzecz ochrony środowiska zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju;
- 3) działania zmierzające do ograniczenia negatywnych skutków naruszenia środowiska naturalnego;
- 4) organizowanie i prowadzenie konferencji, seminariów oraz innych działań z zakresu agroturystyki wykorzystujących dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe Lubelszczyzny;
- 5) współpraca przy promocji i sprzedaży bezpośredniej produktów tradycyjnych opartych na surowcach ekologicznych.

Rozdział VII

OKRES REALIZACJI PROGRAMU

§ 9

Program będzie realizowany od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku.

Rozdział VIII

SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

§10

1. Podmiotami uczestniczącymi we współpracy są:

- 1) Sejmik Województwa – uchwała roczny Program współpracy, budżet Województwa, przyjmuje sprawozdanie z realizacji Programu,
- 2) Zarząd – realizuje roczny Program współpracy, jako organ wykonawczy Województwa,
- 3) podmioty Programu.

2. Program będzie realizowany poprzez:

- 1) zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom:
  - a) w ramach otwartych konkursów ofert;
  - b) z pominięciem otwartych konkursów ofert;
  - c) w ramach inicjatywy lokalnej;
- 2) konsultowanie z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów;
- 3) tworzenie wspólnych zespołów opiniodawczo-doradczych;
- 4) organizowanie i współorganizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwój organizacji oraz ich profesjonalizację;
- 5) promowanie działalności organizacji przez obejmowanie patronatem Marszałka Województwa Lubelskiego inicjatyw tych organizacji.

Rozdział IX

WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PLANOWANYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU

§ 11

1. Planowana wysokość środków przeznaczona na finansowanie Programu wynosić będzie 5 117 000 zł w tym środki pozostające w gestii poszczególnych jednostek: Oddział Kultury 462 000 zł, Oddział Sportu 3 955 000 zł, Oddział Turystyki 120 000 zł, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej 580 000 zł;
2. Środki mogą zostać zwiększone lub zmniejszone w zależności od sytuacji finansowej Województwa, jak również w związku ze zmianą wysokości dotacji celowych.

Rozdział X

SPOSÓB OCENY REALIZACJI PROGRAMU

§12

Zarząd w terminie do dnia 31 maja 2019 r. przedłoży Sejmikowi sprawozdanie z realizacji Programu za rok 2018 obejmujące:

- 1) liczbę ogłoszonych konkursów ofert na realizację zadań objętych Programem;
- 2) liczbę złożonych ofert przez podmioty ubiegające się o realizację zadań objętych programem;
- 3) liczbę podmiotów, które zwróciły się z prośbą o wsparcie lub powierzenie realizacji zadań z pominięciem procedury konkursowej;
- 4) liczbę podmiotów, które otrzymały dofinansowanie;
- 5) wysokość środków finansowych przyznanych w ramach realizacji Programu; liczbę zrealizowanych zadań;
- 6) liczbę organizacji pozarządowych podejmujących działania publiczne na rzecz lokalnej społeczności we współpracy z Samorządem Województwa Lubelskiego;
- 7) liczbę i rodzaj zadań publicznych realizowanych przez Samorząd Województwa Lubelskiego we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Rozdział XI

INFORMACJA O SPOSOBIE TWORZENIA PROGRAMU ORAZ O PRZEBIEGU KONSULTACJI

§ 13

1. Prace nad przygotowaniem „Programu Współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2018” zostały zainicjowane w Departamencie Promocji i Turystyki Urzędu;
2. Określono następujący harmonogram prac:
  - 1) powołanie zarządzeniem Marszałka Województwa Lubelskiego Zespołu do opracowania projektu, „Programu Współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego z organizacjami

pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2017";

- 2) przygotowanie przez właściwe merytorycznie departamenty i jednostki organizacyjne częściowych programów współpracy;
- 3) opracowanie całościowego projektu programu;
- 4) skierowanie projektu programu do konsultacji z organizacjami oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego na podstawie uchwały Zarządu Województwa Lubelskiego;
- 5) zebranie opinii i uwag od organizacji i przekazanie ich właściwym merytorycznie departamentom i jednostkom;
- 6) opublikowanie na stronie www.lubelskie.pl wszystkich przesłanych uwag wraz z odpowiedziami departamentów i jednostek merytorycznych wraz z uzasadnieniem ewentualnego nieuwzględnienia sugestii organizacji;
- 7) opracowanie projektu programu z uwzględnieniem opinii i uwag uzyskanych podczas konsultacji;
- 8) przedłożenie projektu programu pod obrady Sejmiku;
- 9) po uchwaleniu programu przez Sejmik zostaje on zamieszczony na stronie internetowej Samorządu Województwa Lubelskiego.

Rozdział XII

UDZIAŁ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W DZIAŁANIACH PROGRAMOWYCH SAMORZĄDU

§ 14

1. Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego, pełni funkcję ciała doradczo-opiniującego, które ma na celu praktyczną realizację postulatu udziału podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w działaniach programowych Samorządu Województwa.

2. Do uprawnień Rady należy w szczególności:

- 1) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących realizacji Programu;
- 2) formułowanie wniosków w zakresie działań dotyczących podmiotów Programu;
- 3) udział w opracowaniu projektu Programu współpracy;
- 4) występowanie do Zarządu z propozycjami rozwiązań prawnych odnośnie partycypacji sektora pozarządowego w procesach konsultacyjnych zadań Samorządu Województwa;
- 5) występowanie do Zarządu z propozycjami rozwiązań prawnych odnośnie procedur wdrażania zleczanych zadań Samorządu Województwa;
- 6) tworzenie i konsultowanie programów o charakterze strategicznym;
- 7) opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego, dotyczących działalności statutowej organizacji;
- 8) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności;
- 9) współpraca z odpowiednimi Komisjami Sejmiku Województwa Lubelskiego w zakresie tworzenia zapisów programu współpracy.

§ 15

1. Zarząd może powoływać w drodze uchwały zespoły doradcze, opiniujące lub inicjatywne (wspólne zespoły) z udziałem przedstawicieli podmiotów Programu oraz ekspertów.
2. Celem działalności wspólnych zespołów może być w szczególności:
  - 1) diagnozowanie problemów i potrzeb społecznych;
  - 2) tworzenie i konsultowanie programów o charakterze strategicznym;
  - 3) opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego, dotyczących działalności statutowej organizacji;
  - 4) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności.
3. Podmioty programu mają prawo inicjowania powoływania wspólnych zespołów. Inicjatywę taką zgłasza się do Zarządu proponując cel dla którego dany zespół ma zostać powołany wraz z uzasadnieniem potrzeby jego powołania;
4. W ramach przygotowań programów i polityk stanowiących realizację Strategii Rozwoju Województwa, dokumenty te, przed skierowaniem ich pod obrady Sejmiku, będą udostępniane podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego w celu zaopiniowania i zgłoszenia ewentualnych uwag.

Rozdział XIII

TRYB POWOŁYWANIA I ZASADY DZIAŁANIA KOMISJI KONKURSOWYCH

§ 16

1. Komisje konkursowe powoływane są w celu oceny ofert złożonych przez podmioty Programu.
2. Komisje konkursowe powoływane będą każdorazowo przez Zarząd w drodze uchwały, po ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych.
3. Zarząd w drodze uchwały ogłasza nabór przedstawicieli organizacji na członków komisji konkursowych. Kryteria i zasady naboru podane są w ogłoszeniu o naborze.
4. Komisja może działać bez udziału osób wskazanych przez organizacje w przypadkach o których mowa w art. 15 ust. 2da ustawy.
5. Zarząd powołując komisję konkursową wskazuje jej przewodniczącego i wiceprzewodniczącego.

§ 17

Zasady działania komisji konkursowych:

- 1) komisja pracuje w składzie powołanym uchwałą Zarządu;
- 2) pracami komisji kieruje przewodniczący lub wiceprzewodniczący komisji;
- 3) komisja realizuje swoje działania jeżeli w posiedzeniu uczestniczy co najmniej połowa jej składu;
- 4) do zadań komisji konkursowej należy:
  - a) ocena ofert pod względem formalnym i merytorycznym, z uwzględnieniem kryteriów określonych w treści ogłoszenia konkursowego,
  - b) przygotowanie propozycji podziału środków pomiędzy oferentami,

- c) sporządzania protokołów komisji;
- 5) do zadań przewodniczącego komisji należy:
- a) przewodniczenie pracom komisji,
  - b) przygotowanie wykazu ofert rekomendowanych do dofinansowania przez Zarząd wraz z propozycją podziału środków finansowych oraz wykazu wszystkich oferentów, którzy nie otrzymali dotacji w celu przekazania wyników prac komisji konkursowej pod obrady Zarządu;
- 6) ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert wraz z decyzją o wysokości kwoty przyznanej dotacji dokonuje Zarząd;
- 7) komisja ulega rozwiązaniu po przyjęciu przez Zarząd uchwały w sprawie zatwierdzenia wyników prac komisji konkursowej i udzielenia dotacji na realizację zadań publicznych;
- 8) każdy podmiot składający ofertę, w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia wyników konkursu, może złożyć pisemną prośbę o uzasadnienie odrzuconej oferty.